

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÒDICH SATÍRICH

HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

SONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SEMANA

10 cèntims cada número per tot Espanya

Números atrassats 20 cèntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas,
Cuba y Puerto-Rico, 4.—Estranger, 5

CAPS DE BROT

FRANCISCO DE BOFARULL

Dels arxius de nostra terra
es lo jefe principal;
sobre materias históricas
ha fet importants treballs.
Escriptor infatigable
é investigador constant,
es, al mateix temps que un sabi
un verdader catalá.

CRÓNICA

No fá molt temps la senyora de un amich méu vá ser cridada á declarar en una causa que si no arriba á ferse célebre no será certament perque no ho siga y moltíssim lo fet que la motiva.

Se tractava de l'explosió de la bomba del Liceo.

La senyora en qüestió, segons sembla, la vá veure caure, sense haverse pogut fixar emperó en la persona que l'havia disparada.

Aixó bastá, no obstant, perque sigués cridada á declarar.

Ella hi aná ab gust, desitjosa de prestar lo seu pobre concurs á la justícia, y en cambi 'n surtí justament disgustada.

¿Preguntan per qué?

Molt senzill. Un cop prestada la declaració se la posá en presencia de alguns presos, preguntantli si 'n coneixia cap. Entre la declarant y 'ls presos no hi havia paret ni separació: ella y ells se trobavan en la mateixa sala, cara á cara, front á front.

¿Es aquesta la manera de procedir? ¿Es aixís com l'administració de justícia creu que pot treure algun resultat de las declaracions dels ciutadans pacífichs, y més tractantse de un delicta que, segons sembla, ha de tenir ramificacions, y que per lo tant los que declaran poden rezelar algun perill?

No tinch cap reparo en fer present que aquesta diligencia judicial sigui practicada en la forma dita, avants de que 'l Sr. García Domenech s'encarregués de la sustanciación del sumari.

Crech qu' en tots los païssos del mon, aquesta classe de reconeixements s'efectuan mitjansant certas precaucions que la prudencia y 'l bon sentit aconsellan. Si la persona cridada á reconeixer á un pres l'ha de veure, no hi ha, en cambi, cap necessitat de que 'l pres la veji á n'ella. Y aixó pot lograse fàcilment, fentla mirar per una petita obertura practicada en una porta ó en un envá.

¿Será que aquí á Espanya no estém encare prou adelantats pera practicar una petita obertura per aquest istil?

L'altre dia un periódich local donava compte de un fet que, en veritat, posa de mal humor á qualsevol que pensi que ningú está lliure de sufrir certas bromas pesadas.

Un fabricant se trobava dissapte de la senmana anterior ocupat pagant lo jornal als seus treballadors, quan se li presentaren tres individus, sense insignias, pero que digueren ser de la policia secreta, manifestantli devia anar ab ells al Govern Civil.

Lo fabricant preguntá, com es natural, per quin motiu; y ells, com es natural també, li respongueren que no sabian dirli, y qu' eran personas manadas.

Portavan, á lo que deyan, molta pressa, y tot lo més que li permeteren siguié que acabés de pagar als seus treballadors.

Realizada aquesta operació, un dels tres l'acompanyá al siti expressat.

Arribaren al edifici del Passeig de l' Aduana, y escalas amunt tots dos, tenint compte de no posar lo peu en fals en aquells grahons de marbre, mitj gastats en certs indrets, de tant pujarhi y baixarhi gent.

Lo governador té la seva habitació y 'l seu despaig al primer pis.... Sembla natural que 's detinguessin allí. .. ¿veritat? Donchs, no senyors, amunt

y fora, fins al pis segon, sota terrat, en lo local que ocupa la policia.

Ja hi son.

—Bueno ¿qué hem de fer? pregunta 'l fabricant.

—Sentis y esperis.

Per tot asiento un banch, per tota estancia un local fret com la Siberia, per tota companyia un polissón que no 's mou un péu del seu costat. Sols que quan lo guardia s'estava bufant los dits y picant de peus, un altre company anava á rellevarlo.

Y aixís van passant los minuts, los quarts y las horas.

Lo detingut demana per escriure á la seva familia lo que li passa, y li negan: allí no s'escriu. Tot lo mes que li permeten es enviar lo següent recadet al majordom de la fàbrica:

—Fes saber als de casa que me n'hi tingut de anar á Centellas.

Naturalment ¿quina necessitat hi ha de donar disgustos á la familia? Ja n'hi ha prou y massa, ab que un els passi.

Després de molt esperar, se presenta un senyor que anava molt ben abrigat.

—Escolti—pregunta 'l fabricant—¿vol fer lo favor de dirme per qué m'han detingut?

—Ja me 'n enteraré—respón l'interrogat—no 'n passi ansia.

*

Lo fret va creixent y fentse insoportable, y 'l temps va passant ab desesperadora monotonía. Tocan las deu, tocan las onze. Per ultim arriba un empleat del ram que deu ser dels grossos, ó á lo menos aixís s'ho pensa 'l fabricant, al veure que tothom s'alsa y al seu pas tothom se quadra.

—Escolti y dispensi—li diu lo detingut.—La companyia del senyor (senyalant al policia) m'es molt agradable; pero aquí hi fá un fret que no 's pot aguantar ¿Qué te de durar moltes horas aixó?

—Esperis una estoneta.... Ja faré per saberho.

Per últim á tres quarts de dotze l'envian á buscar, y sens mes preámbuls li preguntan:

—¿Vosté coneix á un anarquista anomenat Marqués?

—Si, senyor—respón—havía treballat á casa.

—Moltas gracias: ja 's pot retirar.

**

Ara vostés dirán si 'l fer una pregunta tan curta y sencilla autorisa á ningú per detenir á un ciutadà honrat imponentli tal cúmulo de molestias.

La policia podrá dir una cosa y es la següent:

—Encare que mentres va permaneixer entre nosaltres, vá passar molt fret, ja després tingué ocasió sobrada d'entrar en calor, anantse'n *pedibus andando* desde Plá de Palacio á Gracia, ahont resideix y ahont arribá á cosa de las dugas de la nit,

Precisament en unas horas tan adelantadas no hi ha tranvías ni carruatjes: de manera que 'l passeig no devia venirli tan malament com aixó.

No importa que á casa seva trobés á la familia, en l'estat que 's deixa suposar, á la esposa alarmada y feta una mar de llágrimas, y al seu pare, que per més senyas está impedit, entregat al major desconsol.... Las llágrimas s'aixugan y 'ls desconsols se calman. ¿Qué dimoni!....

La lley autorisa per detenir á qualsevol ciutadà per espay de 24 horas; al cap-de-vall, á n'ell encare n'hi van fer francas la friolera de dinou.... Per lo tant ¿quin dret té per queixarse?

¿No es veritat?

—

La *Lliga de Catalunya* va ser convidada á anar á Bilbao en companyia de tots els centres produc-

LLIMPIESA DE FÍ D' ANY

—Del modo que aquesta casa va embrutantse, necessita una gran neteja, ab molta escombra, molt sulfumant... y molts *espolsadors*.

tors que 'n aquella heròica vila acaban de celebrar un *meeting* de protesta contra 'l tractat de comers ab Alemanya y ab Italia.

Los lligats estavan resolta a assistir a un acte tan important; pero al saber qu' en lo *meeting* no se 'ls concedia torn per usar de la paraula, van determinar quedarse a la Porta-ferrissa, com volguent dir:—Senyors fabricants: sense torn nosaltres *no filém*.

Y respirant per la ferida van desahogarse o *desfogarse* en un article publicat en *La Renaixensa*, ahont los industrials eran posats com no 'ls deixaria pitjor lo Sr. Moret.

Jo ja ho veig: ells tenian ja rumiat lo seu discurs, y es molt trist tenir que renunciar a pronunciarlo, perdent aixís una ocasió de portar als industrials en massa a las filas o *rengleras* del catalanisme.

La solució de la Lliga es senzilla, reduhintse a no demanar res a Madrit, y a treballar per fer efectius los acorts presos en las Assambleas de Manresa y Reus, encaminats a l' organizació particular de Catalunya. Ab aquesta saliva dejuna 'ls catalanistas de la Lliga intentan curarho tot, inclús los mals de la industria catalana.

Jo no sé si 'l dia que 's realisessin los *ensomnis*

infantils catalanistas, las demás provincias de la Península, cedint al esperit egoista que no podria menos de ser la norma de cada regió en particular, acabarían per establir aduanas interiors que dificultessin los cambis entre las unas y las otras; pero crech que aixó podria molt ben succehir, y en aquest cas ¿de qué faríam manegas? ¿Qué sería de l'industria catalana 'l dia que Castilla, Extremadura, Andalusia ó qualsevol altra regió preferís celebrar tractats ab Alemania ó ab Inglaterra, avants que concertarlos ab Catalunya?

Per aixó, sens dupte, 'ls industrials ab tot y ser cataláns en sa inmensa majoria, 's guardan molt de dirse y de ser catalanistas.

Guiats pel sentit comú y per l' esperit práctic ja saben ells que ni 'ls recurs els quedaria de posarse á fabricar barretinas, tota vegada que 'ls *Uigats* mateixos, que tant ensalsan á la barretina catalana, no solen gastarne, ni per sortir al carrer, ni per estar per casa.

Ja fá dias que 'ls periódichs publican la noticia de una malaltia terrible qu' están passant las ostras. Segóns sembla, 'l sabrós marisch té un microbi que 'l consumidor s' assimila fácilment, produhintli rápida y terrible malaltia seguida moltas vegadas de la mort.

Ja veuen á quin extrém més terrible pot conduhir la gurmanderia. Y tinguin en compte una cosa, y es que 'l microbi de las ostras no 's distingeix á simple vista, sent necessari apelar al microscopi pera ferse cárrech de la séva existencia.

De manera que no puch menos de fer als meus lectors una recomenació:—No menjin ostras; per res del mon no 'n menjin.

Y además, aixó del microbi fássintho corre, que se 'n enteri tothom, que tothom agafi por: que ningú 'n tasti.

De aquesta manera potser s' abaratirán ó fins anirán donadas, ab gran satisfacció de tots los apassionats d' aquest exquisit menjar, entre 'ls quals té 'l gust de contarse un servidor de vostés.

P. DEL O.

NO ES OR TOT LO QUE LLÚ

SONET

Una noya conech bastant coqueta
que gasta un dineral en flochs y llassos
guanyant únicament sis rals escassos
tot lo dia cosint de modisteta.

Un jove molt lluhit li fa l' aleta
ab lo qui l' han sorpresa en varis cassos
fentse petons y danse forts abraços
arreconats á dintre l' escaleta.

La vritat haig de dir: ja no m' asombra
que tregui mes al sol que no hi ha 'l ombra,
puig si vestida va de senyoreta
no tot ho guanya sols fent aná 'ls brassos
del moment qu' encamina mal los passos
fent servir la virtut de bandereta.

I. SALLEUTAG.

UN FENÓMENO

¿Qué passa á Barcelona?

D' uns quants dias á aquesta part veig succehir cosas que 'm cridan poderosament l' atenció y á las quals no trobo explicació acceptable.

Jutjin vostés mateixos.

Lo carboner del qual ens servim á casa, vé naturalment cada vegada que l' avisan.

Pero fa aixó: l' avisan á las nou y compareix á las deu, menos quan se li ha d' enviar recado dugas ó tres vegadas, que llavors compareix á las onze.

Y encara quan se presenta crida y vol tenir rahó.

—¿Carboner, cóm es que vé tan tart?

—¡Oh! 'M fan riure vostés—contesta l' home gronxantse ab ademán amenassador:—¿qué 's figuran que un ha d' estar á punt pera servir immediatament á tots los parroquians?

—Pero, home, si á las nou hem enviat avis...

—¡Y qué!... Altres havían avisat á las vuyt, y eran primers que vostés...

Donchs bé; lo carboner, lo mateix carboner que avants obrava d' aquesta manera, fa un parell de senmanas que funciona ab més rapidés que 'l telégrafo.

¿Li demanam carbó? ¡Plam! als cinch minuts ja tenim l' home á casa.

—¿Qué hi tardat massa, potser? Dispensin: un hom per voluntat que tingui no pot fer tot lo que vol. Un' altra vegada ja 'ls serviré més depressa...

Y aixó que, com dich, apenas han passat cinch minuts.

Un altre; l' escombriayre.

Aquest fulano per lo regular—ó per lo irregular, perque habitualment fa lo que vol—acostuma á venir dos cops cada senmana.

Arriba, truca á la porta del pis... y si no l' obran com qui diu instantáneament, ja se 'ntorna escalas avall.

—¡Home, escombriayrel... Puji... ¿ahont vá tan depressa?

—Es que no 'm puch entretenir... ¡Bona la faríam qu' en cada pis m' hagués d' estar tres horas esperant!

—¡Si l' hem obert desseguida!

—¡Y tant desseguida!—fa l' home refunfunyant y dirigintse de mala gana cap á la cuyna.

Pues ara tot ha canbiat.

Vé, no dos cops cada senmana, sino tres y de vegadas quatre.

Truca ab molts modos, espera pacíficament que l' obrin y al entrar saluda ab encantadora amabilitat, anyadint encare com á torna alguna frase afectuosa:

—¡Quín dia mes maco avuy!... Sembla que ja no fa tanta humitat...

Y al anársen:

—Estiguin bonets... ¿No volen pas que m' emporti alguna estora vella?

Lo mateix passa ab lo vigilant.

Avants, lo vespre que jo arribava tart á casa ja tremolava.

Pica de mans, busca per aquí, mira per allá: lo fulano no 's veyá en lloch.

—¡Vigilant! ¡vigilaaaant!

Com si cridés al shá de Persia. Los minuts passavan, de vegadas passavan los quarts, y si per anyadidura plovia, aquell rato d' espera 's convertia ab una verdadera ganga.

—¡Vigilant! ¡vigilaaaaant!

Al últim compareixia.

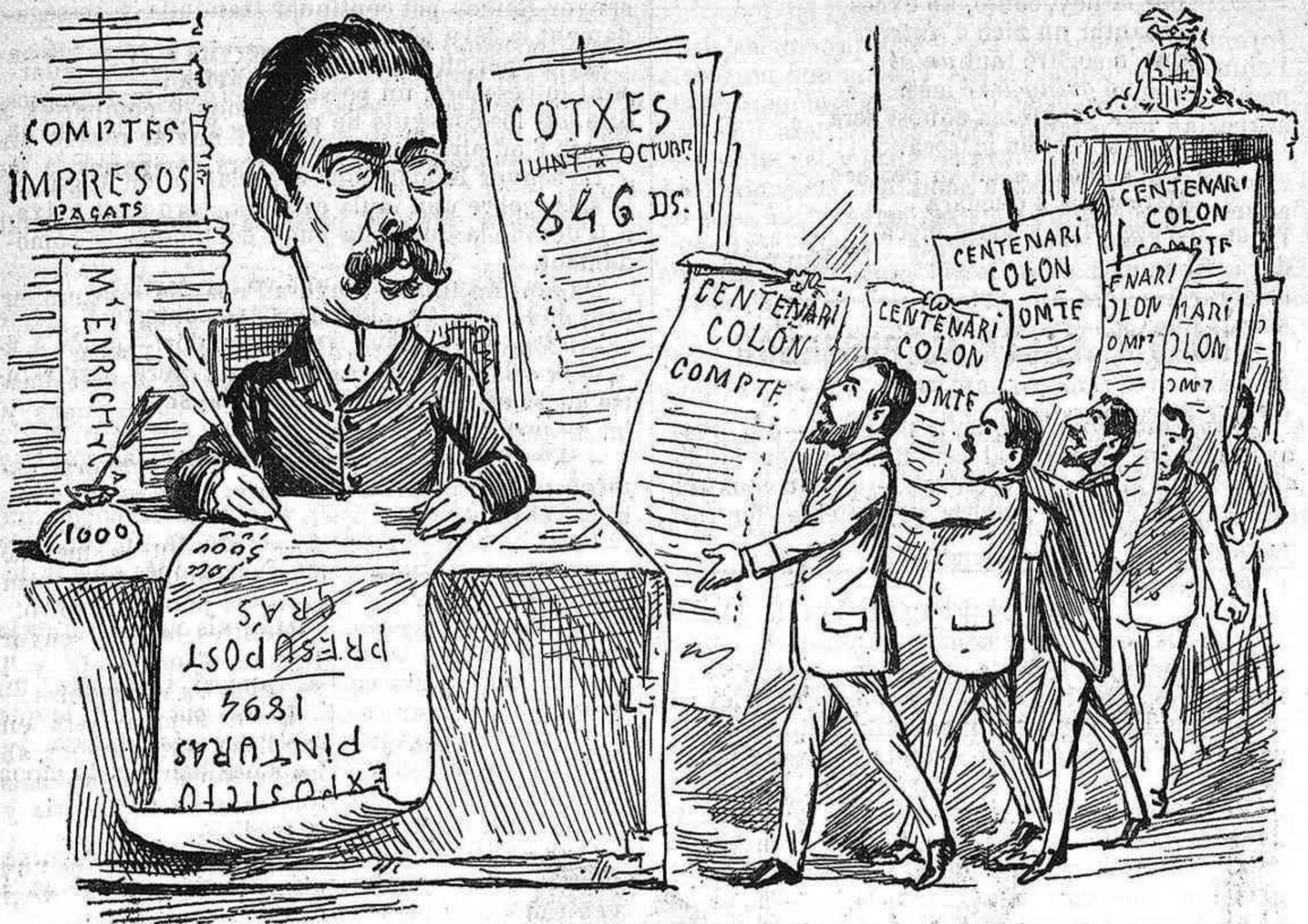
—¿Ahont redimontri us fiquéu, home de Deu? Fa un quart que m' esgargamello cridantvos.

—¡Uy! ¡un quart! ¡Qué aviat los acanan los quarts vostés!

—Miréu, ara toca un quart d' una... Avants de las dotze ja us picava...

—Potser s' ho pensa... En fi; no sé qué dirli: si

COMPTES VELLS

— ¡Deixis d' exposicions, senyor Arcalde! Avants de fer gastos nous, pagui primer lo que deu!

no hi vingut més aviat, deurà ser perque no hi pogut. ¿Vol un misto?—

Y al dir aquest ¿vol un misto? semblava talment que 'm digués: ¿Vol una punyalada?

Avuy lo nostre vigilant està totalment desconegut.

Ja pot ploure, ja pot fer la nit tan detestable com vulguin: apenas arribo davant de la meva escala, ja te 'l tinch darrera meu.

No hi ha necessitat de cridar-lo, no. Es una aparició, un fantasma puntualíssim. Devegadas se 'm figura veure 'l dimoni dels Pastorets: sembla que surti de sota terra.

—Bona nit tingui. ¿A retiró, eh?... Esperis que li espolsaré una mica l' abrich... Si es servit; lo misto... ¡Descansi de gust!... Estigui bo...

Un xorro d' amabilitat que arriba á enternir.

¿A qué 's deu aquest fenómeno?

¿Quin es lo sant que ha tocat lo cor al carboner, al escombriayre, al vigilant?...

Prou barrino, prou medito, prou reflexiono: la solució del enigma no apareix.

La repentina é inesperada erupció d' amabilitat, lo zel servicial d' aquests ciutadans es per mi un misteri inexplicable.

Un lector maliciós:—¿Vol dir que tot aixó no 's deu á la proximitat de Nadal?

—¡Te rahó!...

Aixó es la preparació de las felissas festas...

¡Ara ho comprench tot!

¡Aquests senyors m' están daurant la pildora de la *décima!*

A. MARCH.

«DE PORTAL EN DINTRE»

PROGRAMA

Ja soch dalt de 'l candelero qu' era tota m' ambició. Y encar' que d' opossició, procuraré ab molt salero no dir may á rés, que *no*.

¡Ordre, fé y economias, se predica avans d' entrarhi, pero en sent dintre, al contrari, tot alló son tonterias que ni menos cal pensarhi.

Quan hauré pres possessió y estaré segur del puesto, procuraré, per supuesto, als que 'm feren de grahó deixarlos tots de repuesto, procurantlos manteni sols ab la pura mentida de una protecció sens mida, hasta que al cap y á la fi, els enjogui tots á *dida*.

¡Qué soch ingrati! me dirán; ¡qué soch pillo y embustero! en mitj de son desespero, pero no 's recordarán que ab sas mentidas vaig serho.

Ab cautela y rastrejant ab astucia y precaució buscaré una comissió d' aquellas que *donan* tant si s' hi te disposició

Y avants de 'l temps senyalat per la lley, conto, ab excés, posanthi un xich d' *interés* que 'n sortiré tant *untat* que no *grinyolaré* més.

Mon programa aquest serà si no s' esbulla la troca, y per lo que á mi 'm pertoca, Barcelona 's quedarà sense tripa y sense moca.

RUBINAT

LO QUE FALTA AL PESSEBRE

—¡Apártat, *Caimitu*, que 'm fas nosa!—diu lo senyor Ramón, girantse al seu fill, un nen de sis anys, més viu que un esquirol:—¿que no veus que acostante d' aquesta manera no 'm deixas fer res?

Lo nen, sense replicar, s' enretira una mica y 'l senyor Ramón pot continuar tranquila y sossegadamente la séva feyna.

Qu' es per ell una feyna important. Està guarint lo pessebre; un pessebre del qual fa dos mesos que tots los coneguts ne parlan, y que diu que ha de ser l' admiració del vehinat.

Lo senyor Ramón l' ha arreglat en un ángul de la sala, sobre una taula extensa, pero molt baixa, á fi de que la quitxalla pugua contemplarlo cómodament.

De tant en tant la senyora Pepa—la séva muller—hi doná una escapada desde la cuyna.

—¿Cóm marxa aixó, Ramón? ¿Ja l' acabas?

—Ja estaria llest y rellest, si no fos aquest diastre de xicot, que sempre se 'm fica entre camas y 'm destorba...

—¡Y donchs, *Caimitu*!—fa la bona senyora, esforsantse per posar la cara seria: ¿cóm es que amhinas al papa?

—¿Jo?—diu lo menut, obrint los ulls tant com pot:—¡si jo no més miro!

Mentres tant lo senyor Ramón s' enllesteix y 'l pessebre va rematantse.

Lo naixement está en son lloch corresponent, ab las personas y 'ls animals que marcan la historia y la tradició.

L' Anunciata ocupa una altura, porque 's vegi desde certa distancia.

Las casas de pagés, las barracas de pastors, las covas y 'ls barranchs están repartits per dalt y per baix, per la dreta y per la esquerra, d' una manera enrahonada y equitativa.

Aquí hi ha un cassador, allá un baylet que guarda porchs, més enllá una pajesa que dona menjar á varias gallinas més altas qu' ella...

De molsa y d' arbres n' hi ha més de lo que 's necessita: la botánica está en lo pessebre molt ben representada.

Lo senyor Ramón coloca l' última cabra, aixeca un bé que havia caygut, se separa una mica de la taula... y dirigint al pessebre una mirada carinyosa, exclama ab accent triunfal:

—¡Ja está llest! ¡ja está!

La senyora Pepa torna á compareixer, y 'l matrimoni examina detingudament la gran obra. Feta molt bé, admirablement bé... pero...

—¿Sabs qué hi falta?—diu la senyora:—un riu.

—¡Psé!—murmura 'l senyor Ramón, confessant lo seu descuyt:—¡potser sí que tens rahó!... Pero en fi... ja no hi soch á temps... Vaig á rentarme 'mans...;

UN PROTECTOR DEL ART

Recort d' un fill de Tortosa, alcalde primer famós que quan feya del ofici solía ser molt rumbós.

En *Caimitu*, que ha escoltat atentament tota la conversa, se queda sol davant del pessebre.

Quan sos pares, al cap d' un instant tornan á acudir á la sala, lo nen salta y bat las mans ab extraordinaria alegria.

—¡Ja hi es!—crida ballant com un boig:—ja hi es!

—¿Qué?—pregunta sa mare, tota sorpresa.

—¿No deyan que hi faltava un riu?

—Si...

—Pues jo m' hi enfilat en aquesta cadira .. y n' hi he fet un, d' alló més llarch.

MATÍAS BONAFÉ.

SI NO FOS AIXÓ...

Tinch una dona, lector
qu' es un àngel de candor
de virtut y de modestia.
No li faig pas cap favor;
avans li causo molestia;
y la tindré molt ofesa,
si faig notar la bellesa
de son semblant, son donaire;
y per més gran extranyesa,
no es pas com totes, xarraire:
Te talent y discreció;
un pamet... que Deu n' hi do;
amiga de rics y pobres,
de tothom té compassió
y per tot fa bonas obras.
Es senzilla, divertida,
may reganya, ni may crida,
ni may un céntim malgasta;
y com es poch presumida,
no 's posa polvos ni 'n gasta.

Dir res més, es per demés,
puig la méva dona, es
de las donas, la més bona....
¡Que 'n valdria de dinés,
si no fos la méva dona.

LLUIS SALVADOR.

LO COLEGIAL

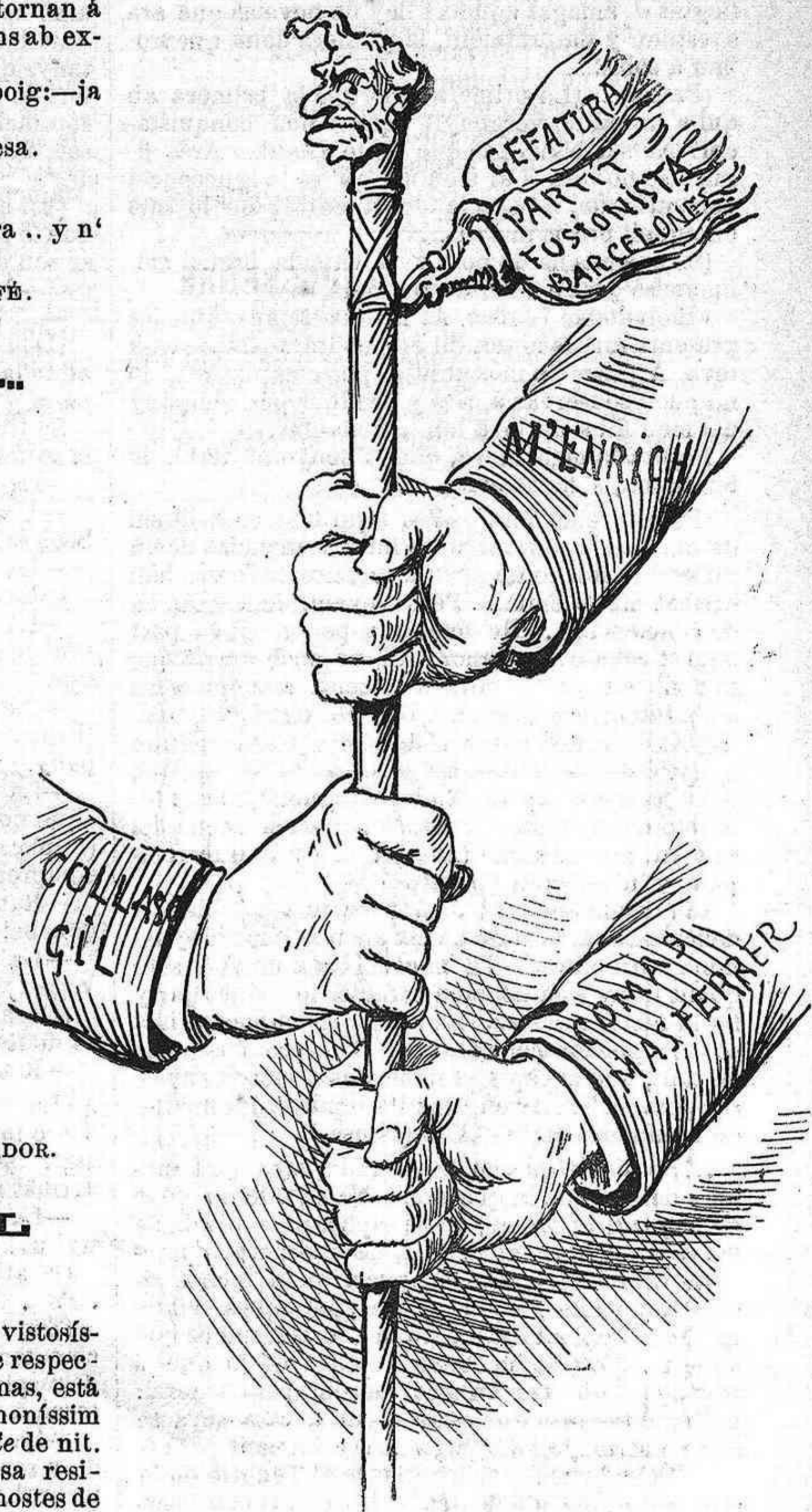
DE MARCEL PREVOST

(La vescomptesa d' Urciers, una *jamona* vistósísima á pesar de sos quarant' anys, d' aire respectuós y de una elegancia y distinció supremas, está assentada, la ploma á la má, davant un moníssim *secrétaire* en son quarto de dormir. *Toilette* de nit. Son dos quarts de dotze. Ens trobem en sa residencia estival en lo fort de la calor. Los hostes de 'l *chalet* dormen ja tots en sas cambras respectivas.)

La vescomptesa.—(Enrahonant á mitja veu ab si mateixa tot mossegant las barbas de la ploma que té entre-dits, y deixant traslluhir certa agitació:)

—¡Vés qui podia creures l' atreviment d' aquest xicot al veurel arribar l' altre dia ab son uniforme de colegial y aquella cara de santet! Un noy, una criatura que jo podria serli mare.... Si 'm hagués casat á la edat que 's va casar la seva, ma bona amiga Lluisa á la que no 'm queda altre remey que retornarli 'l fill.... Si, si y que no hi ha remissió; aquest mestre no pot continuar á casa meva.... ¡Vaya un atreviment! Faltarme al respecte á mi, á la mare de son company inseparable, á mi que 'l vaig rebre com á mon propi fill!.... Ja veurás novell Tenorio de la manera que poso fré á

LLUYTA DESINTERESSADA

¡Reparin per una vara
si se 'n mouhen de manetas!
Si aixó continúa així
se l' haurán de fé á palletas.

tos desvergonyiments; no 't queixarás de la pesada! (Escriu un sobre de carta á D.ª Lluisa Roger: —*Maisons Lafitte*—finit lo qual torna á ensimismarse.)

....¡Pobre xicot! no 't faltará mala corrida y tirada d' orelas corresponent al arribar á casa teva, que ja t' asseguro que no peca per indulgent ab los seus fills la meva amiga,.... ja t' ensenyará la manera de prodigar tendresas!

....¡Es xocant!, pero vamos, tan mateix sembla

que comensa un xich massa jove!... ¿Quina edat te, ara? Dissset anys; tot just acaba de passar-se batxiller!... Aquestes coses las aprenen en los colegis llegint d' amagat aqueixa lley de novelas que ara s' estilan y naturalment, la primera dona que troban á solas!...

(Pausa)... ¿La primera? ¿Seré jo la primera ab qui s' haurá desvergonyit aquest nou conquistador? No semblava pas que fes lo *debut*!... Ara, figurinse no més si al meu fill, qu' es la ignocencia personificada, li pega la idea d' entrar en lo saló en aquell precis instant...

(Se ensimisma de nou y al cap de breus moments se posa á escriure resoluta.)

«Inolvidable Lluisa: Al mateix temps que las presents ratllas lo teu fill empendrá 'l camí de casa teva. A pesar de mos desitjos per complaure't, jo no puch conservar á casa y destinar per company del meu fill á un jove tan... adelantat...»

Figurat amiga meva, que 'l senyoret Raul, lo teu hereu, s' ha atrevit...»

(Pausa, reflexiona.)—Vet' aquí una cosa difícil de explicar á una mare las inconveniencias de un fill seu!... Mes jo no puch fer menos; las cosas han arribat massa enllá!... Pero veyam, fem exámen de conciencia... ¿He fomentat per la meva part aquest conato de passió?... Si, no puch negar que jo á n' ell me 'l mirava de certa manera, sens altra intenció (y prech á Deu per testimoni) que 'l gust de veurel cambiar de colors y ferli perdre la ilació de sas conversas; pero vamos es cert que jo coquetejava ab ell. No li carreguem donchs tot lo feix de la culpa... Passaré per alt la escena del saló y... generalisem. (Estripa la carta interrompuda y 'n comensa un' altre.)

«Estimada amiga: Vaig á ferte una confidencia delicadissima, la confidencia de una mare de familia á un' altra... Tú 'm coneixes á fondo y sabs quant lluny está del meu caràcter lo coquetejar y fer la nena, cosas abduas tolerables no mes en una edat ja passada per nosaltras. Bó es confessar, no obstant, que al cap y al fi som donas encare capasas pera fer brotar en esperits tendres, inexperts, determinadas emocións...» (Pausa.)

...Lo diable que ho desenredi! ¡vaya una manera de fugir de la qüestió!... Nada, que no dono en lo *quid*; ni bromejant sé esplicarli la conducta del seu fill! Agafant'ho d' aquesta forma jo apareixeria als seus ulls sino cómplice, quan menos ridícula, y vamos, moltras gracias, per aquest viatge no necesitava alforjas... No, no, lo esencial es que aquest... jove no 'm convé á casa y de lo que 's tracta es de buscar un medi decent pera treurel: poch me importa que quan sigui á casa séva sa mare 'l sermoneji ó 'l pegui... (va buscant.)

...Decididament, demá cridaré al Tenorio en lo saló tenint cuidado de deixar las portas ben oberas, n' hi cantaré unas quantas fentli compendre que després de lo passat, se fa intolerable la seva presencia á casa meva; éll no es tonto y se 'n farà cárrech... Pero ara es menester buscar la rahó que donaré á sa mare... Ho agafarem pél cantó de la salut, ¿quin recurs me queda? Lo país aquest es humit á tot serho y la humitat no proba pas á totas las naturalesas; tothom sab que las bronquitis hi fan de las sevas per aquests llochs y jo recordo haver sentit tosir á n' en Raul... especialment quan li he permés fumar... Si, si, aquest es lo medi. La pobra Lluisa quan rebrá la carta s' alarmará; pero, com á que á darrera hi anirá 'l seu fill y aquest per ara, gracias á Deu gasta bons colors, se tranquilizará desseguida.

(Estripa la segona carta y comensa la tercera.)

«Estimada Lluisa: Sento moltíssim que 'l teu fill no puga passar á prop nostre las vacaciones com haviam convingut. Aquest país no li proba; per aixó no t' alarmis, en Raul está bó. Tú ja sabs l' humitat que despedeixen lo gran número d' estanyes que hi ha en aquesta terra, que si bé en lo fort de l' estiu donan frescor y benestar, en cambi son molt perjudicials pera 'ls que venen predisposats á contreure afeccións bronquials y 'l teu fill, degut potser á sa rápida creixensa, sembla que...»

(En aqueix moment una remor llaugera, pero que 's distingeix clarament en lo silenci de la nit, se seu darrera la porta.—Sobresalt de la Vescomptesa—deixa d' escriure y para atenció:

—...Sembla que algú forfolleja la porta!...

(Donan tres cops discrets—La vescomptesa mitj afinada deixa la ploma, s' acosta de puntetas á la porta y s' assegura de que está tancada ab clau.—Se tranquilisa un poch y seguidament s' entaula aquest diálech:

—La vescomptesa.—¿Qui hi ha?

—Una veu molt baixa, apenas distingible.—Soch jo.

—La vescomptesa.—¿Qui es jo?

—La veu.—Jo, en Raul.

—La vescomptesa.—Vols fer lo favor de anar-tan! ¿qué t' has tornat boig? Apa, apa cap á dormir.

—Raul.—(Resoludament.) Necesito véurela. (Proba d' entrar. Soroll espantós somoguent lo pany.)

—La vescomptesa.—(aterrada) ¡Que fas boig! ¿que no veus que vas á despertar á tot'hom?... (Suplicant) Raul! per la *mor* de Deu vésten, tú 'm compromets!

—Raul.—(Sens parar de fer burgit.) Obrí, donchs!

—La vescomptesa.—(perduda ja la carta de navegar.) Ja obro, pero calla!

(Obra la porta ab precaució.—Entrada victoriosa de Raul.—Va vestit llaugerament.—)

—Raul.—(agredint.)—Jo l' estimo!

(La vescomptesa va defentsantse preocupada sobre tot en no fer soroll. Lo colegial procura dirigir las hostilitats vers lo cantó del *secretaire*; arribat allá apaga 'l llum de una bufada.)

—La vescomptesa.—(Apart y defentsantse.) Uy! uy! uy! ja deya jo, no comensa ara aquest fulano.

(L' atach y la defensa continuan á las foscas.)

(Son las tres de matinada; la vescomptesa d' Urciers torna á trobarse sola en sa cambra. Després de respirar un rato l' aire de la nit á la finestra, torna á encendre la lámpara.)

—La vescomptesa.—Es curiós, me trobo fatigada y sense ganas de dormir... (abstreta.) ¡Quina locura!... Mes ja está fet!... (Mira la carta que ha deixat comensada dos ó tres dias avans y 'l somris ondula en los seus llabis.—La estripa com las anteriors:)

...¿Potser per aixó que li escribis? Una contesta bé li dech á la meva bona amiga! Si, si posem mans á l' obra:

«Molt aymada Lluisa: La nostra vida de camp continua sense incidents. Coneixes de sobras las costums de ma casa y la dolsa monotonía en que passen los dias. A punta d' auba ens llevem desvetllats per lo cant de 'l gall de la propera masía... etc., etc. (Aqui gran número de detalls relatius á la vida campestre.)

»Ara som una colla; entre nosaltres se troban los Srs. de B***, los de A***, etc., etc. (enumeració de hostes y visitants.)

PÁGINAS DE LA GUERRA

(Del nostre corresponsal especial J. Blanco Coris)

Trabajos de Abastecimientos

Espías

Martinez Campos y el Baja

Avisando a las Kabilas

Blanco Coris

Notas y apuntes de Melilla.

»¿Quán esperas donchs venir á acompañarnos? A mi 'm semba que no trobaré verdaders atractius é tot quant me rodeja hasta que 't tinga á prop meu, etc., etc. (Llargas protestas d' amistat.)

...Adeu, estimada amiga, molts recados á ton espós y no olvidis que desitjo abraçar-te,

VESCOMPTESA D' UCIERS.»

«P. D. Lo teu fill está perfectament, apenas si 'l veig un sol instant en tot lo dia, juga continuament ab lo meu y al ferse fosch, se troban cansats y se 'n van á dormir.—Lo joch els es mitja vida als noys.—» (Llegeix ab satisfacció lo precedent, ho encaixa en lo sobre que havia escrit avans y ho clou, tanca la finestra, apaga 'l llum y 's fica al llit.)

ANDRESILLO.

LLIBRES

ODAS SERENAS per APELES MESTRES.—L' inspirat poeta catalá ha reunit en un petit volum vintiset exquisidas composicions, sens altre objecte que obsequiar als séus amichs, ja que del llibre se 'n ha fet una curta tirada que no s' ha posat á la venda.

Aixis y tot, no puch menos de donar compte de l' aparició de una obra notable per molts conceptes, y que vé á confirmar una vegada mes las altíssimas condicions que adornan á un de nostres poetas més característichs, lo primer, sens dupte, en quant als primors de la forma y al maneig de nostre matern llenguatge.

No trobem millor manera de donar una idea de *Odas serenas*, que transcriure'n un parell. Diuhen aixis:

XII

LA CIGALA

Avuy t' he sentit cantar
Cigala, Cigala!
primera del any
festiva cantayra!
Ab quin dalit entre 'ls pins
cantavas, cantavas
ló cel era blau
y 'l sol flamejava.

Bè la conech ta cansó
Cigala, Cigala!
ton oda estival
ton himne de gracias.
La vaig apendre de infant
fa anyadas, fa anyadas
trescant pels pinars
corrent per las planas!

Ton cant es sempre 'l mateix
Cigala, Cigala!
es l' himne primer
que 'l mon entonava
Mes ay, cada any sembla nou
nou d' ara, nou d' ara,
quan colra 'ls vinyars
la aident soleyada.

XIII

HISTORIA ETERNA

Perque digué la veritat al poble
'l poble al primer dia
li cridá boig y al segon dia heretje
y 'l dugué á la justicia.
Perque digué la veritat als jutjes
tapantse las orellas
per falsari y traidor el condemnaren
y á la forca 'l dugueren.
Perque digué la veritat encare
fins al peu de la forca,
un cop fou mort, el mon va dirli Geni
y 'l coroná de gloria.

VEINTE AÑOS DESPUÉS, novela de A. DUMAS (pare.) Era natural que la casa Tasso, després de donar á la estampa *Los tres mosqueteros*, publicqués la segona part de aquesta interessant novela que sempre ha tingut una gran popularitat entre 'ls amants de las obras de imaginació. *Veinte años después* forma tres tomos abullats, á pesar de lo qual no cos-

tan mes que una pesseta cada un com tots los de la biblioteca de que forma part. La traducció deguda al Sr. Tasso Serra (D. Torquat) es correcta y esmerada.

Altres llibres rebuts:

... *Almanaque Bastinos para 1891*.—Forma un tomo elegant y conte traballs literaris y grabats primorosos.

... *La feyna de 'n Jafá*.—Aplaudida comedia en un acte y en prosa del Sr. Soler de las Casas, estrenada ab éxit en lo Teatro Romea la nit del 30 de setembre del corrent any.

... *Sidi-Guaraiax*, Polka-mazurka para piano, original del Sr. Bosch y Humet, director de l' Escola municipal de Música de Sabadell. Obra senzilla y d' efecte, la seva execució está al alcans de las personas menos versadas en l' art musical.—Lo mateix autor l' ha arreglada també pera petita orquesta.

RATA SABIA.

LÍRICH

Los concerts donats los dias festius á la tarde per la brillant orquesta que tan magistralment dirigeix lo mestre Nicolau, han alcansat fins ara un éxit d' aplausos que no desdiu un punt dels grans triunfos conseguits en las audicions donadas per la *Societat catalana*.

La mateixa afinació, la mateixa riquesa de matisos, la mateixa interpretació artísticament insuperable de las obras més selectas que constitueixen [los programas, admira 'l públich avuy qu' en aquellas memorables vetlladas de la tardor y la primavera, que recordan tots los aficionats ab verdadera delicia. Tant lo mestre Nicolau, com los intel·ligents professors, hi posan lo coll.

Y no obstant, la concurrencia que assisteix als concerts no es avuy tan numerosa com seria de desitjar. La galeria s' ompla sempre: en cambi, tant en los palcos, com en los sillóns s' observan sensibles buits.

¿Es possible que 'ls pobres músichs hajan d' estar condemnats á sufrir més que ningú las horribles conseqüencias del atentat del Liceo?

ROMEA

Dimars vá estrenarse 'l nou sainete d' Emili Vilanova, titulat *A casa l' arcalde*.

La semana próxima 'n parlarém.

TIVOLI

El viaje imprevisto ha tingut un éxit extraordinari.

¿Es degut al llibre? Crech que no. L' obra es fluixeta. Tot se reduheix á un marit qu' empreu un viatge pel gust de divertir-se, trobantse ab que la seva senyora li vá al darrera, empaytantlo per tot arréu, ab verdader furor.

Com es natural, ocorren alguns incidents mes ó menos xocants y originals, que ajudan á amenisar una mica la pobresa de l' acció y á donar algun color als tipos, generalment assainetats, y que de tant en tant diuhen algunas cosas bastant groixudas.

L' éxit de l' obra 'l determina en part la música del mestre Cotó, fácil, aixerida, moguda y perfectament apropiada al género de la producció. Además lo Sr. Perez Cabrero ha afegit á la partitura

LA NOSTRA GENT (Dibuix de Mariano Foix)

—Quan la Guardia civil los acompanya, senyal que son personas que 's mereixen tots los miraments.

un concertant molt ben desenvolupat, que cada nit es aplaudit ab justicia, no menys que alguns dels números restants de l'obra, deguts al mestre Cotó, com havem dit ja.

Y completa l'èxit lo decorat qu' es realment magnífich. D. Sebastiá Carreras s' ha colocat de un salt á l'altura de nostres primers escenógrafos. Totes las decoracions, desde 'ls simples telons á las combinadas están ben entesas, dibuixadas ab gran coneixement de la perspectiva y pintadas ab verdader esmero.

L'interior de l'estació de Fransa, lo boulevard de París, la galería del Louvre, lo jardí ab lo café concert y la terrassa y jardins de Montecarlo son obras que bastan ellas solas per donar fama y renom á un artista. La del final es també verdadera-ment suntuosa.

Si 'l llibre 's vá escriure, com creyém, per proporcionar tema utilizable á un pintor del talent del Sr. Carreras, no pot negarse que compleix lo seu objecte.

Lo decorat qu' es magnífich, los trajos que son vistosos, la música qu' es animada, los couplets que son picarescos, y algun que altre pas de ball, de molt efecte, unit tot aixó á una execució esmerada, en la qual se distingeixen la primera tiple Sra. Romero, que canta ab verdadera intenció y 'ls Srs. Puig y Gil que interpretan los seus papers ab molt bona sombra, fent los restants artistes lo que poden pera surtir avrosos, tot aixó contribuirá á que l'afortunat Teatro del Tivoli conti ab una producció que per lo bé que 'l públich l' ha

rebuda, promet figurar durant molt temps en lo cartell.

NOVEDATS

El testamento perdido es un melodrama plé de complicacions, quals dos actes primers tenen per lloch de l'escena la ciutat de Cadiz y 'ls dos restants los camps de Méjich.

Tot se reduheix á una serie d'obstacles encaminats á impedir que una familia honrada entri en possessió de una herencia que li pertany. Com sempre 'ls bons lluytan ab los traidors y ab la fatalitat cega, fins que al final logran lo desitjat triunfo.

L'obra, escrita ab gallardia per D. Rafael del Castillo, té alguns epissodis verdaderament interessants, y no decau un moment fins arribar al desenllás.

Posada en escena ab gust, alcansá una interpretació molt acertada distingintse la Sra. Ferrer y la seva filla, nena de pochys anys, Srta. Daroki, no menys que 'ls Srs. Simó y Virgili, los quals, junt ab l'autor sigueren cridats repetidas vegadas á la escena.

* * *

Producció en porta:

L'hostelera de la Vall, del Sr. Riera y Bertran.

CATALUNYA

Los descamisados, sainete de Arniches y Lopez Silva. escrit per cert ab molta gracia, ha tingut un èxit complert. La trama es senzilla; pero 'ls diálechs resultan verdaderament xispejants y 'l

públic no pot menos d' escoltarlos ab aquell gust que dona sempre tot lo que tendeix á provocar la hilaritat de una manera natural y sense que 's co-negui l' esfors.

Si unim al acertat treball dels escriptors l' obra del músich que no es altre que 'l celebrat mestre Chueca, qui ha escrit uns quants números de punta, tots ells de caràcter popular, distingintse entre ells una jota corejada, un pas doble y una polka, tindrem plenament justificat l' éxit alcansat per *Los descamisados*, digne en tots conceptes de figurar al costat de *El duo de la Africana*.

En l' execució sobresurten los Srs. Carreras y Cerbón.

GRAN-VIA

L' Escursó es un drama interessant y vigorós escrit en prosa pel jove D. Ignasi Iglesias, que revela ab aquesta obra condicions molt apreciables pera 'l cultiu del teatro.

L' acció 's desrolla entre gent treballadora, oferint los personatjes verdader color de realitat tant ab los séus actes com ab lo séu llenguatge.

L' acte segon, sobre tot, revela 'l temperament de un verdader autor dramátich, que sab commoure al espectador.

¡Llástima que 'l darrer acte decayga algun tant! Veritat es qu' en l' art de la escena, sempre lo més difícil, es preparar lo desenllás de las obras. Pero de totas maneres lo Sr. Iglesias pot envanirse de haver entrat ab molt bon peu en lo teatro.

L' obra sigué esmeradament interpretada, distingintse en la execució la Sra. Verdier y 'ls senyors Tutau, Oliva y Llibre.

N. N. N.

¡AL RIFF!

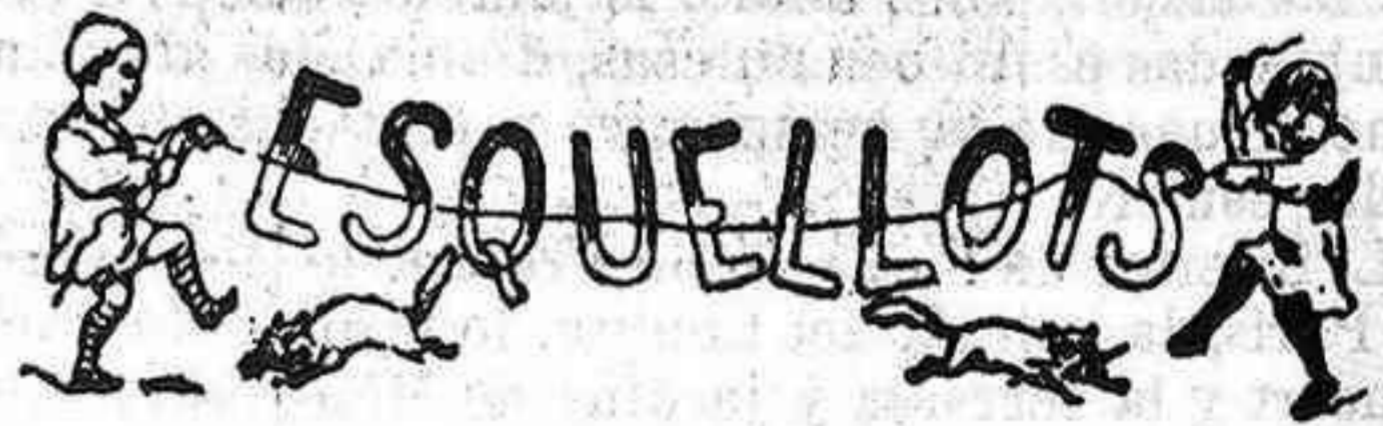
¡Animo, senyor Doctor!
¡a veure al moro Kandor!

A L' ANGELETA (*)

A ngeleta, cor de sucre,
Boca de vermella flor,
Cara d' àngel, ulls de gloria,
Dents de nácre del mes bó,
Encant seductor del home
Fada del estany d'amor,
Golosina ambicionada,
Hetxis anhelat de tots,
Idili de inspirat poeta,
Joya com cap més del mon,
Kind beauty (en termes inglesos)
Licor embriagador,
Liri blanch inmarxitable,
Modelo de perfeccions,
Nata y flor de la hermosura,
Oassis bell de la ilusió,
Perla rara, invulnerable;
Querubí baixat al mon,
Refulgent estrella hermosa,
Sol que dona vida y goig,
Uendre y pura ponselleta,
Ufá y gentil papelló,
Venus casta y pundorosa,
Xicoteta com no n' hi han dos
Y... acabo, perque no tinguin
Zels tos molts admiradors.

Abansas son aquestas
Bastant justas, y per xó,
Comprench que 't vajin tants tipos
Darrera oferinte amor,
Entusiasmats com talossos,
Frenétichs de admiració,
Gaudintse de que al mirarlos
Halaguis sas pretensions.
Inspira ganas de riure
Ja aquella... ¡qué diré jo!
Kábila de bonifacis,
Los quals s' observa bé prou
Llitan sols per sé 'l teu idol,
Mes cap per se 'l teu espós.
Nineta, si no ho vols creure
O si duptas, fes aixó:
Parlas' hi á tots de casori,
Que aixó sempre dona cop:
Refereix que ta fortuna
Sufrint está ruina atrós,
Fréute 'l mocadó y demánals
Uns cent duros, plorant molt...
Volta 'ls de aqueixa manera,
Xeringa 'ls de aquest tenor,
Y 's disoldrà 'l teu enorme
Nodiach de admiradors.

P. TALLADAS.

Molt s' ha parlat á Barcelona com de fixo se n' haurá parlat també en tot lo mon del nou atentat comés pels anarquistas, el qual ha tingut per escenari l' hemicicle ahont la Cámara de diputats celebra las sévas sessions.

Lo projectil estallá avants d' arribar á terra, produhint un número considerable de ferits y per fortuna cap mort.

L' autor del atentat ha caygut en poder de la justícia.

**

Lo president de la Cámara, Mr. Dupuy, doná un

(*) Ab aquests versos li vaig cantar la *cartilla*, tirantli á la cara dos vegadas l' abecedari, lo qual es de veure, fitzarse en las inicials dels versos.

LAS DONAS DE PARIS

Fot. Reutlinger.—Paris.

Henriette de Mongay

Se sembla molt à Emiliana d' Alençon, y à n' ella li agrada que li diguin. Traballa à *Noveautés*, representant los papers de dona guapa. Com à artista de talent, no es gran cosa; pero com à dona, sembla que val lo que costa: mil franchs per... funció.

admirable exemple de serenitat, no abandonant la taula presidencial y suplicant als seus presidits que no 's moguessin à fi de continuar la sessió comensada.

Aquesta conducta impàvida vé à ser una especie de consell donat à tothom.

Es precis revestirse de valor y fer cara als enemics del ordre social.

Las grans batallas se guanyan lluytant: fugint se perden.

La partida jugada en lo Frontón lo divendres de la senmana passada, entre Irún y Beloqui, resultà una de las millors, més interessants y més empenyadas que s' han jugat à Barcelona y à fora de Barcelona.

En cambi, la del diumenje...

Non raygionar d' ella.

¡Mare de Deu, y quina pallissa 'ns clava à tots los qu' hem posat reparos al quadro del Sr. Llimo-

na, exposat á ca 'n Parés, un crítich de *La Renai-*
xensa, que firma ab las inicials B. B.

¡B. B.! Bo-bo vol dir *bobo*.

Y la proba de que 'l refrán no menteix, á lo me-
nos aquesta vegada 'ns la dona 'l mateix crítich
quan diu:

«La nena del cap de taula, ab son capet ros y
sa vista horroritzada mirant al seu papá mort, es
una nota alegre que contrasta, etc., etc.»

Ja ho saben los artistas. Quan vulguin donar una
nota alegre pintin una nena rossa y ab la vista
horroritzada mirant al seu papá mort.

Es aixó una cosa tan alegre que á un' hom fins
li venen ganas de ballar. Fins sembla mentida
que 'l *papá mort* no 's posi á riure.

Per sostenir la ronda secreta organizada á ins-
tancias del arcalde de Barcelona, 'l govern destina
2,000 pessetas mensuals.

Si la ronda no ha de fer res, la cantitat es esce-
siva.

Ara si ha de fer alguna cosa, no n' hi ha ni per
posar fil á l' agulla.

Corra molta moneda falsa de bronze, y tothom
l' admet com si tal cosa.

Fins que vinga 'l moment en que, com va suc-
cehir anys enrera, per evitar sensibles equivocac-
cions, siga retxassada tota, la falsa y la bona.

Moltas de las pessas que circulan son de plom,
tenint una capa de bronze.

Un amich meu castellá diu que aquesta classe
de monedas son *perras con bozal*.

¡Pero mossegan!

¿Y dels bitllets de Banch falsos també, que 'n
dirém?

L' altre dia á una estanquera de la dreita del En-
sanxe n' hi van endossar un pagantli ab ell 20 ci-
garros de deu cèntims.

Pero ni bitllet era, sino un anunci de un esta-
bliment, dels que ara s' istilan, en forma de bitllet
de Banch.

Aquí veurán l' eficacia de aquesta classe de anun-
cis. ¿Qué vol l' anunciant? Cridar l' atenció.

De segur que l' estanquera timada no olvidará
may més lo nom del establi-
ment que va fer l' emissió de
aquella classe de bitllets-
anuncis.

LO TEATRO MUNICIPAL

(Projecte Rufart)

—¡Home, Rufarito, qué més teatro municipal que 'l de la plassa de
Sant Jaume!.. ¿Encare no 'n tenim prou ab las comedias, saynetes,
sarsuelas y tragedias que allí 's representan?

Juli Gros ha mort.

Jove encare, cultivava á
Madrid l' art de la pintura y
'l del dibuix ab éxit creixent,
y algunas vegadas havia hon-
rat las páginas de nostre se-
manari ab sos notables tra-
balls.

Ha mort lo desventurat ar-
tista, en la flor de las ilusions
y quan l' esperansa li somreya.

Y lo més trist es que deixa
en lo major desamparo á una
esposa idolatrada y á dos
fillets.

Al desconsol de aquests sers
dignes de major fortuna, s'
associa de tot cor la redacció
de LA ESQUELLA DE LA TO-
RRATXA.

Llegeixo en un telégrama
de *La Publicidad*:

«Corre el rumor de que una
sociedad recientemente cons-
tituida para contratar con el
Estado el arriendo de un mo-
nopolio, está pasando por una
situación difícil.»

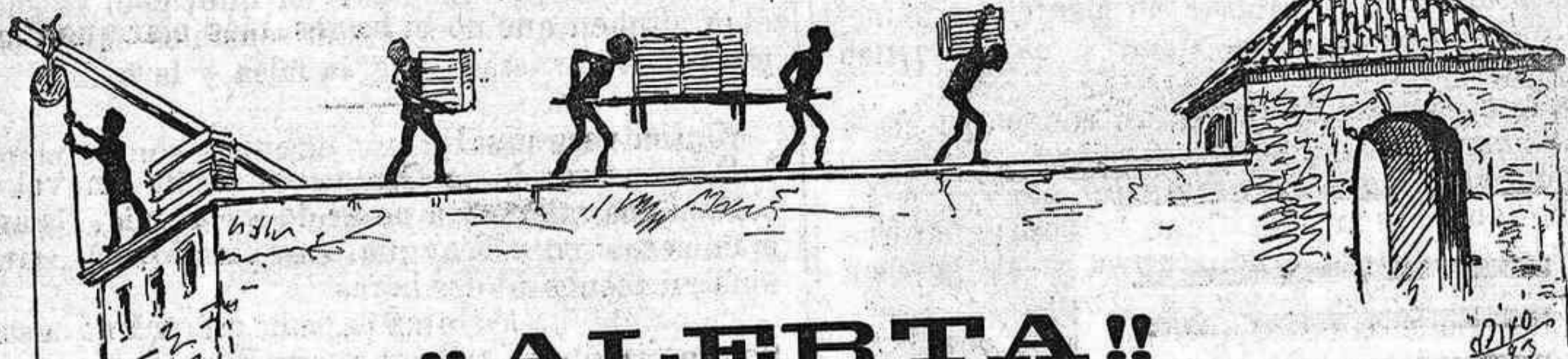
—¿Diuhen vostés que tro-
ban una mica fosca la noti-
cia? ¿Afegeixen que no saben
á quina societat puga refe-
rirse 'l telégrama?

Aixó ray, encenguin un
misto y la veurán espater-
negar.

¡Y després dirán que la po-
licia no vigila!

L' altre dia va presentarse
al *Ateneo Barcelonés* un ins-
pector, practicant un regis-
tre detingut dels periódichs
que figuran sobre las taulas
de la Biblioteca.

López, editor, Rambla del Mitj, 20, Barcelona.-Correu: Apartat n.º 2

¡¡ ALERTA !!

Está agotantse la edició de
L' ALMANACH

DE

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERA L' ANY 1894

Redactat pels primers escriptors de Catalunya en número de 140 firmas.
Ilustrat ab centenars de grabats per mes de 90 artistas notables de
Catalunya y fora.

Preciosa cuberta al cromo.

PREU: UNA PESSETA

Dietarios y agendas de bufete

PARA 1894

Desde 1 á 4 pesetas

Demá dissapte número extraordinari

DE

La Campana de Gracia

TEXT DE ACTUALITAT

dibuixos de M. MOLINÉ, APELES MESTRES

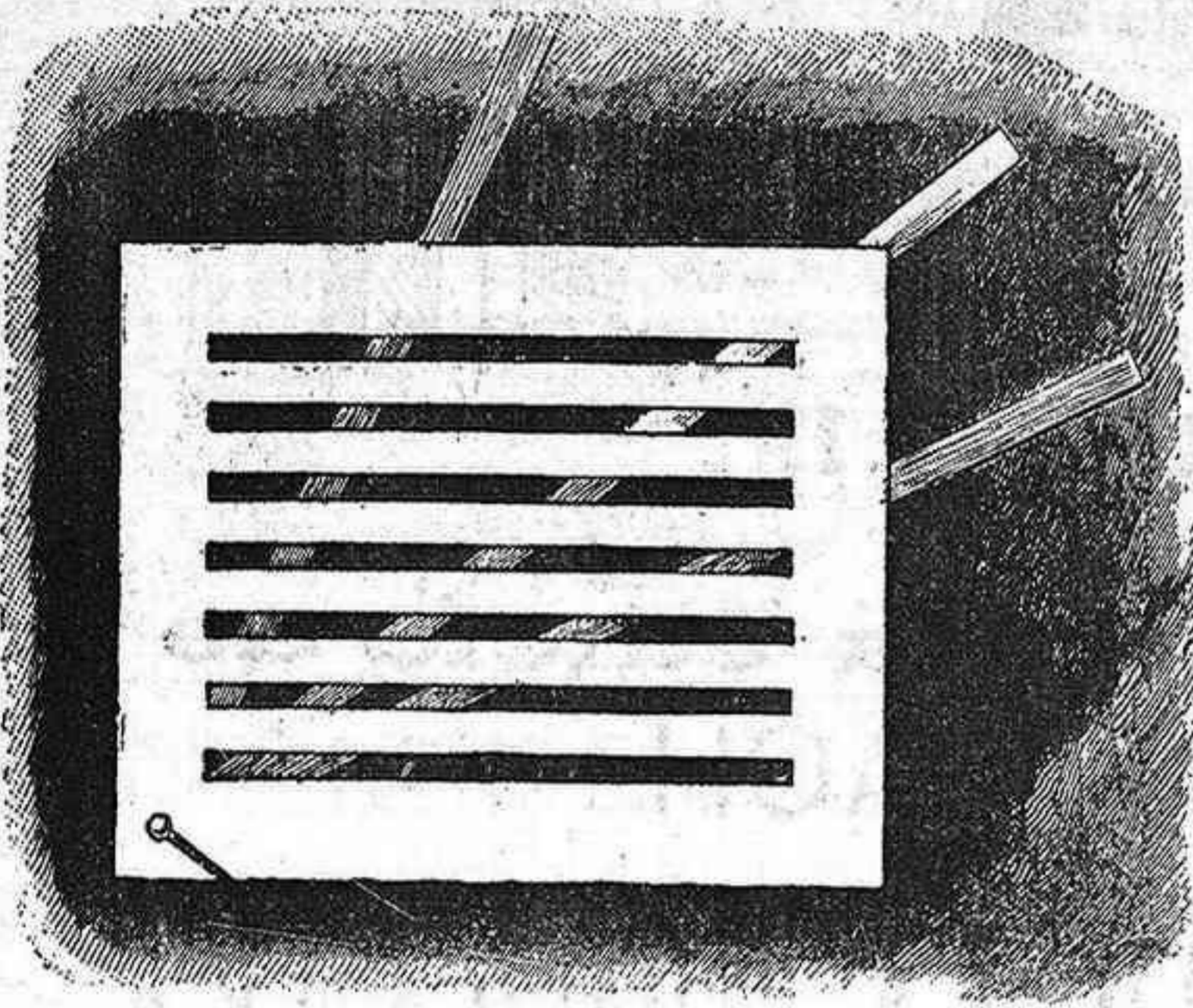
Y DEL CORRESPONSAL D' AQUEST PERIÓDIC A LA GUERRA

D. J. BLANCO CORIS.

8 planas 10 céntims

DISTRACCIONS CASULANAS

(De la obra *Tom-Tit* de la casa Fuentes y Capdeville.)

ILUSIÓ ÓPTICA

Per medi de un corta-plomas fan un engrallat ab una tarjeta de visita, pel istil de lo que marca 'l dibuix. Després tallan una tira de cartulina molt més llarga, y la fixan en un àngul del engrallat ab l' auxili de una agulla ó de una tatzeta.

Aixequin la tira, adressantla cap á la esquerra: á través de las oberturas, se veurá que la tira que las crusa es tot' una. Al contrari, baxinla, inclinantla cap á la dreta. Com més la decantarán, més los semblará que lo que hi ha darrera las oberturas no es una tira sencera, sino varios trossos de cartulina completament independents.

Aquí está la ilusió óptica.

Aixís, aixís, es com s' ha de fer... perque ¡qui sab si l' *Ateneo Barcelonés* es una associació anarquista de las més tremendas!...

Lo número que publicarà demà *La Campana de Gracia*, tindrà 'l caràcter d' extraordinari, ocupantse ab preferencia dels successos de París y dels aconteixements de Melilla.

Las bonas noticias que tinch de aquest número, las veurán plenament confirmadas los numerossims lectors que conta aquell popular periódich.

Al obrirse la sessió de la senmana passada, no hi havia al saló més que l' arcalde Sr. Henrich y 'ls regidors Srs. Poggio y Rius.

¡Gran puñado son tres moscas!

Entre 'ls dictámens que s' aprobaren hi figura 'l de las obras realizadas en l' Assilo de Pobres del Dipòsit d' ayguas del Parch, que han pujat 17,306 pessetas.

Y ab tot, avants de comensarse 's digué que no costarian més enllá de un miler de duros.

Succeheix ab las obras municipals lo que ab los articles qu' elabora 'l Sr. Gassó y Martí, que, com que son de goma, s' estiran.

Un altre dictámen curiós:

Pessetas 512'90 import de l' aygua gastada en tres mesos en las caballerissas de la guardia-municipal montada.

Vintidós rals diaris d' aygua, quan á l' Ajuntament li sobra la de Moncada, com ho demostran

tantas y tantas fonts de raig [continuo com hi ha en tot Barcelona.

¡Y diuhen que no hi ha res més clar que l' aygual

¡Quina vergonya!

Días enrera, desde Girona va sortir un vol de colóms missatjers, y á pesar de que plovia, 'ls animalóns tots xops d' aygua, van plantarse á Barcelona en menos de dos horas.

En cambi 'l telégrama expedit anunciant la sortida 'n tardá sis, arribant quatre horas després que 'ls colóms.

Ja veurán com lo dia que 's fassan probas ab tortugas, fins llavoras quedarà vensut lo telégrafo espanyol.

Reformat d' una manera complerta, ha tornat á obrir sas portas l' acreditat Cafè-restaurant *Pelayo*, baix la direcció del seu nou propietari senyor Coll.

Tant per las importants milloras que en lo local s' han fet, com per la justa fama que 'l seu propietari té adquirida, es de creure que d' avuy endavant serà aquest establiment lo preferit per totas las personas de bon gust.

FILLAS DE EVA

—Ja que ara, ab los vents que corran lo bélich es de rigor, fém lo saludo á lo bélich ¡A la órden, senyor lector!

Barcelona.—A. López Robert, impresor.—Asalto 63.